

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Maakuntauudistuksen tilannekatsaus

Joensuu 25.1.2016

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen

Maakuntauudistuksessa ajankohtaista

- alueuudistus.fi -sivusto - aineistopankki
  - vaaleja koskeva aineisto puoluesihteereiden käsittelyssä
  - Itsehallintoalue --> maakunta
  - Kotuksen lausunto
  - Maakuntalaki, maakuntavaltuusto, maakuntavaali...
- Aluehallintouudistus - ministeri Tarastin selvitys
  - ministeriöiden selvitykset alueuudistus.fi -sivustolla
  - ELY-keskukset ja maakuntien liitot lakannevat nykyisessä muodossaan
  - ympärisöterveydenhuolto maakunnille
  - Tarastin selvitys julki 26.1.-16; hallituksen yhteensovitus päätös tämän jälkeen
  - Lainvalmistelu tehtävistä tämän jälkeen

Maakuntauudistuksessa eteneminen

- Kevään 2016 pääasia - lainvalmistelu
- Keskeisimmät säädökset
  - sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki
  - järjestämislain ja maakuntalain voimaantulolaki
  - maakuntalaki (perussäädös itsehallintoalueista)
  - maakuntien valtionosuuslaki (valtionrahoitus maakunnille)
  - uusi kuntien peruspalveluiden valtionosuuslaki
  - tuloverolain ja muun verolainsäädännön muutokset
  - valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain, vaalilain ja vaalirahoituslain sekä hallintolain, julkisuuslain, kielilain, tietohallintolain yms. hallinto-oikeudellisen ja informaatio-oikeudellisen yleislainsäädännön muutokset
  - viranhaltijoita sekä virka- ja työehtosopimusjärjestelmää sekä eläkejärjestelmää henkilöstösiirtojen johdosta koskevat muutokset
  - Luettelo voi vielä osin elää mutta päälait järjestämislaki, voimaantulolaki, maakuntalaki, valtionosuuslait sekä tuloverolaki

Voimaanpanolaki

- Sote - ja rahoituksen siirtymäjärjestelyt
- Kuntien kuuluminen maakuntiin kunnittain
- Väliaikaishallinto 2017-2018 sekä 1. vaalit
- Henkilöstön siirtoa koskevat järjestelyt
  - ensisijaisesti lailla täsmennetään että toteutetaan liikkeenluovutuksen periaattein
- Omaisuuden siirtoa koskevat periaatteet ja järjestelyt
- Valtakunnallisten maakuntien tukipalveluyhtiöiden perustaminen
- Valtakunnallisten yhtiöiden perustaminen
  - tilahallinta - toimitilapalvelut
  - yhteishankinnat - yhteishankintayksikkö ja arvioinnin asiantuntijatuki
  - ICT-palvelut
  - erikseen määriteltävät muut tukipalvelut

Maakuntalaki

- Itsehallintoalueiden toimintaa, taloutta ja hallintoa koskeva perussäädös (vrt. kuntien osalta kuntalaki)
- Tehtäväala - suhde kuntaan
  - yleinen toimiala?
  - mahdollisuudet sopia tehtävistä kunnan kanssa?
- Suhde valtioon ja kuntiin
  - neuvottelumenettely valtion kanssa, oma osio julkisen talouden suunnitelmassa
- Maakuntakonserni
- Aluejaon muuttaminen

Maakuntalaki jatkoa

- Vaalit ja valtuusto
- Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet
  - (ks. ajatus vaikuttamistoimielimistä)
- Maakuntastrategia (sisältää palveluntuotantostrategian)
- Hallintorakenteet, toimielimet ja johtaminen
- Henkilöstö ja hallintomenettely
  - hallintosääntö keskeinen ohjausasiakirja
- Talous: taloudenhoito ja talouden tasapainosääntö
- Talouden sekä järjestämis- ja kantokyvyn arviointimenettely => voi johtaa itsehallintoalueen yhdistämiseen toiseen laissa säädettyjen kriisikriteerien täytyessä (nk. kriisimenettely)
- Ulkoinen tarkastus ja tarkastuslautakunta
- Yhtiöittämisvelvollisuus
- Oikeussuoja - oikaisuvaatimus ja maakuntavalitus

Rahoituksen peruslinjaus

- **Hallitus on linjannut rahoituksen jatkovalmistelua seuraavasti:**
  - Kunnilla ei voi olla merkittävää vastuuta sote-palvelujen rahoituksesta. Pääasiallinen rahoitusvastuu olisi ristiriidassa kunnallisen itsehallinnon kanssa.
  - Tulevien itsehallintoalueiden rahoitus valmistellaan ensisijassa valtion rahoitusvastuun pohjalta.
  - Vaihtoehtoisena mallina selvitetään myös mallia, jossa osa rahoituksesta perustuisi itsehallintoalueiden omaan verotusoikeuteen.
- **Tarkempi rahoitusmalli valmistellaan huhtikuussa 2016 lausunnonle lähetettävään esitysluonnokseen**
  - maakuntien valtiosuuslaki
  - kunnan peruspalveluiden valtiosuuslaki
  - verolakien muutokset

Rahoituksen peruslinjaus jatkoa

- Kokonaisveroaste ei saa nousta ja työn verotus ei saa kiristyä millään tulotasolla
- Perustuslain mukaisen yhdenvertaisuusperiaatteen huomioon ottaminen
- Veromallit ja tuloverotuksen muutos, kuntakohtainen laskenta

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Lisätietoja maakuntauudistuksesta

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen
+ 358 2955 30426

Alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti

Sote- ja aluehallintouudistuksen
projektinjohtaja

tuomas.poysti@stm.fi

+ 358 2951 63012

Kunta- ja uudistusministeri Anu

Vehviläisen erityisavustaja

Sami Miettinen

sami.miettinen@vm.fi

+358 46 923 4695

